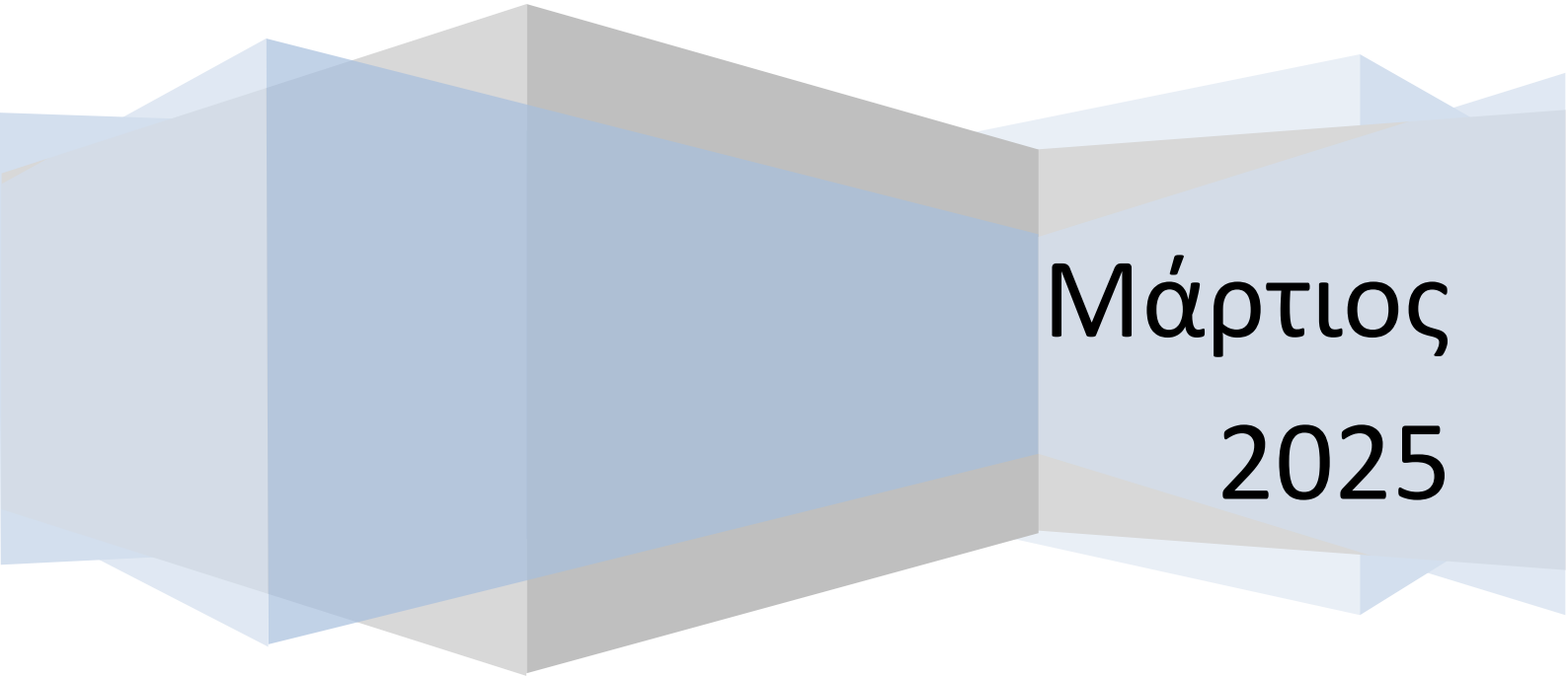

Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης

ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΕΒΕΘ

Palmos Analysis PC

Μάρτιος
2025

“ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΕΒΕΘ” (Executive Summary)

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο της διαρκούς προσπάθειας που καταβάλλει για την πληρέστερη πληροφόρηση και ενημέρωση, τόσο του επιχειρηματικού κόσμου και των φορέων (κρατικών ή μη) της πόλης της Θεσσαλονίκης, όσο και των κατοίκων της, συνεχίζει την περιοδική διεξαγωγή Έρευνας Οικονομικής Συγκυρίας – σε επίπεδο Νομού Θεσσαλονίκης – που αφορά επιχειρήσεις των τεσσάρων τομέων της οικονομίας και καταναλωτές.

Η Έρευνα Οικονομικής Συγκυρίας του Νομού Θεσσαλονίκης (**“Βαρόμετρο ΕΒΕΘ”**) διεξάγεται **δύο φορές το χρόνο, κατά το 2^ο 15νθήμερο των μηνών Μαρτίου και Σεπτεμβρίου**, σε συνολικό δείγμα **1.500 ερωτώμενων** (800 επιχειρήσεων και 700 καταναλωτών). Η έρευνα καλύπτει και τους τέσσερις τομείς της οικονομίας (βιομηχανία –μεταποίηση, υπηρεσίες, λιανικό εμπόριο και κατασκευές).

Η έρευνα για το **“Βαρόμετρο ΕΒΕΘ”** διεξάγεται με τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τους υπευθύνους των επιχειρήσεων (Γενικούς Διευθυντές ή Διευθυντές Οικονομικών ή Διευθυντές Πωλήσεων ή τους ιδιοκτήτες, αν πρόκειται για μικρότερες επιχειρήσεις) με τη χρήση των ερωτηματολογίων που χρησιμοποιούνται από το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) και την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN), προκειμένου τα αποτελέσματα να είναι συγκρίσιμα με τις αντίστοιχες έρευνες που διεξάγονται σε Εθνικό (IOBE) και Ευρωπαϊκό (DG ECFIN) επίπεδο.

1. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Ο “Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών” υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Διευκρινίζεται, ότι οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα **+100** (σημαίνει ότι όλοι προβλέπουν αύξηση) έως **-100** (σημαίνει ότι όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως **διαφορές μεταξύ θετικών – αρνητικών απαντήσεων**. Πιο συγκεκριμένα, αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση ενός μεγέθους, είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, οι καταναλωτές στο Νομό Θεσσαλονίκης **εξακολουθούν να διακατέχονται από απαισιοδοξία, ελαφρώς μειωμένη σε σχέση με τον Σεπτέμβριο 2025**. Έτσι, ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης στο Νομό Θεσσαλονίκης διαμορφώνεται στις **-31 μονάδες, με μικρή άνοδο 4 μονάδων σε σχέση με τον Σεπτέμβριο 2025**.

Η έρευνα καταγράφει μικρή βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης στο Νομό Θεσσαλονίκης, όπως συμβαίνει και σε Εθνικό επίπεδο, ενώ σε Ευρωπαϊκό επίπεδο καταγράφεται μικρή πτώση σε σχέση με τον Σεπτέμβριο 2025. Σε γενικές γραμμές παρατηρείται μια στασιμότητα του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης από τον Μάρτιο του 2023 μέχρι και σήμερα, με μικρές αυξομειώσεις, μετά την σημαντική ανάκαμψη που είχε σημειωθεί σε σχέση με το πολύ χαμηλό επίπεδο στο οποίο είχε βρεθεί το 2022 ως αποτέλεσμα της έναρξης του πολέμου στην Ουκρανία. Στη βάση αυτή της στασιμότητας στην βάση της επιδείνωσης των προσδοκιών, βρίσκεται η παγίωση της αίσθησης ακρίβειας στο ρεύμα και την ενέργεια, καθώς το αθροιστικό ποσοστό όσων θεωρούν τους λογαριασμούς του ρεύματος δυσβάσταχτους ή υψηλούς, με συνέπεια να αδυνατούν ή να δυσκολεύονται να τους αποπληρώσουν, έχει σταθεροποιηθεί στο επίπεδο του 70%, μετά από μια πρόσκαιρη μείωση στο επίπεδο του 57% τον Μάρτιο του 2024. Παράλληλα, μετά την σημαντική αποκλιμάκωση της ανησυχίας για περαιτέρω αύξηση των τιμών που είχε παρατηρηθεί τον Μάρτιο 2024 (ο δείκτης για την εξέλιξη των τιμών στο επόμενο δωδεκάμηνο είχε μειωθεί στο +24 από +50 τον προηγούμενο Σεπτέμβριο 2023), ο προβληματισμός για περαιτέρω αύξηση των τιμών το επόμενο διάστημα επανέκαμψε το τελευταίο έτος (ο σχετικός δείκτης ανέβηκε στο +37 τον περασμένο Σεπτέμβριο και βρίσκεται στο +32 σήμερα), συμβάλλοντας διατήρηση οικονομικής ανασφάλειας στα νοικοκυριά και, συνεπακόλουθα, της σχετικής απαισιοδοξίας.

Συνολικά, καταγράφεται σταθερότητα ή ανεπαίσθητη βελτίωση όλων των δεικτών που καταγράφουν το κλίμα μεταξύ των καταναλωτών.

Ειδικότερα, οι Καταναλωτές του Νομού Θεσσαλονίκης αναφέρουν:

- Σταθερά αρνητική αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης των νοικοκυριών για το διάστημα που προηγήθηκε αλλά μειωμένη απαισιοδοξία για την περαιτέρω εξέλιξη της, σε σχέση με το προηγούμενο εξάμηνο. Συγκεκριμένα, **μειώνεται το ποσοστό των νοικοκυριών που προβλέπουν επιδείνωση (43% από 50%) της κατάστασής**

τους και αυξάνεται ελαφρά το ποσοστό όσων προβλέπουν βελτίωση ή σταθεροποίηση από το 44% στο 48%.

- Αυξάνεται στο 12% από το 7% το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας βελτιώθηκε πολύ ή αρκετά κατά το προηγούμενο 12μηνο. Παράλληλα, παραμένει σταθερό το ποσοστό όσων εκτιμούν ότι η γενική οικονομική κατάσταση της χώρας θα βελτιωθεί κατά το επόμενο δωδεκάμηνο (12% έναντι αντίστοιχου ποσοστού 11% τον περασμένο Σεπτέμβριο 2025).
- Η ακρίβεια και η αύξηση των τιμών καταναλωτή ήταν ιδιαιτέρως αισθητές κατά τη διάρκεια της χρονιάς που μας πέρασε από το σύνολο σχεδόν των καταναλωτών, ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης, καθώς **διατηρείται σε πολύ υψηλό επίπεδο το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι οι τιμές αυξήθηκαν** (αθροιστικά 94%, έναντι 93% τον περασμένο Σεπτέμβριο). Παράλληλα, μειώνεται ελαφρά – παραμένοντας όμως σε πολύ υψηλό επίπεδο – το ποσοστό όσων θεωρούν ότι οι τιμές καταναλωτή θα αυξηθούν το επόμενο 12μηνο (αθροιστικά 77%, έναντι 84% τον περασμένο Σεπτέμβριο).
- Μικρή βελτίωση καταγράφεται σε σχέση με τις εκτιμήσεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας, καθώς το 20% (αθροιστικά) θεωρούν πως το επίπεδο της ανεργίας θα μειωθεί «πολύ» ή «λίγο» (έναντι 17% τον Σεπτέμβριο 2024), ενώ το 36% αναμένουν αύξηση (μικρή ή μεγάλη) της ανεργίας κατά το επόμενο εξάμηνο (έναντι 39% τον Σεπτέμβριο 2024).
- Στασιμότητα – αλλά πάντα σε αρνητικό έδαφος – παρουσιάζει ο δείκτης αξιολόγησης της συγκυρίας για την πραγματοποίηση σημαντικών αγορών (μόλις 7% θεωρούν την συγκυρία κατάλληλη για σημαντικές αγορές, όπως έπιπλα, ηλεκτρικές/ηλεκτρονικές συσκευές κτλ, όσο και τον Σεπτέμβριο 2024). **Εικόνα ελάχιστης βελτίωσης καταγράφεται και στο δείκτη πρόθεσης για την πραγματοποίηση τέτοιων αγορών στο μέλλον.**
- Μικρή ενίσχυση καταγράφεται σε σχέση με την πρόθεση για αποταμίευση (19% σήμερα σε σχέση με 16% τον Σεπτέμβριο 2024), ενώ το επίπεδο όσων δηλώνουν ότι αποταμιεύουν εμφανίζει σταθερότητα (22% έναντι 23% τον περασμένο Σεπτέμβριο).
- Σχετικά σταθερή παραμένει η πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου στο Νομό Θεσσαλονίκης, με το 5% των καταναλωτών να δηλώνουν ότι είναι πολύ ή αρκετά πιθανό να πραγματοποιήσουν κάποια αγορά αυτοκινήτου (4% τον Σεπτέμβριο 2024).
- Σταθερή η πρόθεση αγοράς ή ανέγερσης σπιτιού για το επόμενο 12μηνο (στο 3% έναντι 2% τον Σεπτέμβριο 2024), ενώ σταθερή εμφανίζεται η πρόθεση ανακαίνισης ή επισκευής-βελτίωσης σπιτιού για το επόμενο 12μηνο (στο 11% έναντι 12% τον Σεπτέμβριο 2024).

2. ΕΡΕΥΝΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ο “Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών για τη Βιομηχανία” στο Νομό Θεσσαλονίκης εμφανίζει περαιτέρω μικρή πτώση και παραμένει σε ελαφρά αρνητικό έδαφος, συνεχίζοντας την ταλάντευσή του γύρω από την απόλυτη ουδετερότητα που καταγράφεται την τελευταία διετία, παραμένοντας, ωστόσο, κοντά στα υψηλότερα επίπεδα που καταγράφονται από την έναρξη των μετρήσεων του «Βαρόμετρου ΕΒΕΘ» το 2009.

Έτσι, το ισοζύγιο θετικών – αρνητικών εκτιμήσεων του “Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών της Βιομηχανίας” βρίσκεται πλέον στις -5 μονάδες στο Νομό Θεσσαλονίκης, έναντι -3 τον Σεπτέμβριο 2024. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος δείκτης βρέθηκε στο χειρότερο επίπεδο τον Μάρτιο του 2020 από την καθιέρωση των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ τον Μάρτιο του 2009, ενώ βρέθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021 στο καλύτερο επίπεδο από την καθιέρωση των μετρήσεων του “Βαρόμετρου ΕΒΕΘ”, ακολουθώντας αντίστοιχη πορεία των δεικτών τόσο σε Εθνικό, όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ειδικότερα, οι απόψεις των βιομηχανιών του Νομού Θεσσαλονίκης συνοψίζονται στα εξής:

- **Επιδεινώνονται οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη της παραγωγής κατά το τελευταίο εξάμηνο, με τον σχετικό δείκτη να περνάει πλέον σε αρνητικό έδαφος (-5 από +4 τον Σεπτέμβριο 2024 και +11 τον Μάρτιο του 2024, οπότε και είχε καταγραφεί η υψηλότερη τιμή του δείκτη στην ιστορία των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ), ενώ και οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη της παραγωγής στο άμεσο μέλλον αναφορικά με το Νομό Θεσσαλονίκης σταθεροποιούνται, παραμένοντας σε θετικό έδαφος (+22 έναντι +20 τον Σεπτέμβριο 2024).**
- **Πραγματοποιείται αρκετά ικανοποιητικά η διαχείριση των αποθεμάτων και της παραγωγικής δυναμικότητας των βιομηχανιών. Παράλληλα, η αξιολόγηση του τρέχοντος λειτουργικού επιπέδου παραγωγικής δυναμικότητας σημειώνει περαιτέρω επιδείνωση (73% έναντι 75% τον Σεπτέμβριο 2024 και 79% τον Μάρτιο 2024, που ήταν και η υψηλότερη τιμή του δείκτη από την καθιέρωση των μετρήσεων του «Βαρόμετρου ΕΒΕΘ»), ενώ μειώνονται σημαντικά οι εξασφαλισμένοι μήνες παραγωγής βάσει παραγγελιών (3,6 σήμερα έναντι 4,4 τον Σεπτέμβριο 2024 και 4,7 τον Μάρτιο 2024, επίσης στο υψηλότερο επίπεδο από την καθιέρωση των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ).**
- **Ο δείκτης αξιολόγησης του συνολικού τρέχοντος επιπέδου παραγγελιών παρουσιάζει σαφή επιδείνωση (-38 σήμερα από -32 τον Σεπτέμβριο 2024), ενώ σημαντική επιδείνωση καταγράφεται και στις εκτιμήσεις για την εξέλιξη των εξαγωγών κατά το επόμενο εξάμηνο, με τον σχετικό δείκτη να υποχωρεί στο +14 έναντι +30 το προηγούμενο εξάμηνο). Ενδεχομένως, οι καταγραφές αυτές να αποτελούν ενδείξεις ανησυχίας και προβληματισμού των εξαγωγικών επιχειρήσεων μεταποίησης του Νομού, καθώς η έρευνα συνέπεσε σε σημαντικό βαθμό με τις ανακοινώσεις του Προέδρου των ΗΠΑ για την επιβολή δασμών στα**

προϊόντα που εισάγονται από άλλες χώρες στις ΗΠΑ (συμπεριλαμβανομένων και των Ελληνικών εξαγωγών προς τις ΗΠΑ). Ωστόσο, και καθώς οι εξελίξεις στο συγκεκριμένο θέμα δεν έχουν ακόμα ολοκληρωθεί, οι επιπτώσεις στους δείκτες του Βαρόμετρου ενδεχομένως θα αποτυπωθούν σαφέστερα στις επόμενες μετρήσεις.

- Παραμένουν σχεδόν σταθερές οι εκτιμήσεις για περαιτέρω αύξηση των τιμών κατά το επόμενο εξάμηνο, ενώ οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη της απασχόλησης το επόμενο διάστημα παραμένουν σε υψηλό επίπεδο, (+18 όσο και τον Σεπτέμβριο 2024, στο υψηλότερο επίπεδο από την καθιέρωση των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ).
- Οι χρηματοοικονομικοί περιορισμοί επανακάμπτουν στην 1η θέση των αναφορών των επιχειρήσεων μεταποίησης στο Νομό Θεσσαλονίκης ως ο κύριος περιοριστικός παράγοντας για την παραγωγή τους (44% έναντι 43% το προηγούμενο εξάμηνο), ενώ η έλλειψη εργατικού δυναμικού ακολουθεί πολύ κοντά στη 2η θέση (40% έναντι 43% το προηγούμενο εξάμηνο) και έπεται η περιορισμένη ζήτηση με 38% (έναντι 37% το περασμένο εξάμηνο).

3. ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Με μικρή περαιτέρω πτώση αλλά σε θετικό έδαφος, καταγράφεται ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στον κλάδο των Υπηρεσιών.

Πιο αναλυτικά, ο σχετικός «Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών» για τον τομέα των Υπηρεσιών καταγράφεται στο +15, έναντι +20 το προηγούμενο εξάμηνο.

Ειδικότερα, οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών του Νομού Θεσσαλονίκης αναφέρουν:

- **Επιδείνωση** παρουσιάζει η εικόνα ως προς την εξέλιξη της επιχειρηματικής τους κατάστασης (στο -3 από +8 τον Μάρτιο 2024), ενώ η αποτίμηση για την εξέλιξη της ζήτησης το εξάμηνο που μας πέρασε συνεχίζει να καταγράφεται σε θετικό έδαφος (+15), αν και με σαφή κάμψη σε σχέση με το προηγούμενο εξάμηνο (+25).
- Πολύ θετικές εξακολουθούν να είναι οι προσδοκίες για την εξέλιξη της ζήτησης για το επόμενο εξάμηνο (+32), ενισχυμένες σε σχέση με το προηγούμενο εξάμηνο (+25).
- Παρατηρούνται θετικές εκτιμήσεις για την εξέλιξη της απασχόλησης στον κλάδο το επόμενο εξάμηνο (στο υψηλότερο επίπεδο πλέον από την καθιέρωση των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ), ενώ αναμένεται περαιτέρω άνοδος των τιμών για το επόμενο εξάμηνο.

4. ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΛΙΑΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Επιδείνωση εμφανίζει το κλίμα στις επιχειρήσεις Λιανικού Εμπορίου στο Νομό Θεσσαλονίκης σε σχέση με τον Σεπτέμβριο 2024, με τον «Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών για το Λιανικό Εμπόριο» να βρίσκεται πλέον σε αρνητικό έδαφος.

Έτσι, το ισοζύγιο θετικών – αρνητικών εκτιμήσεων του «Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών Λιανικού Εμπορίου» **βρίσκεται στο -7** (από +1 τον Σεπτέμβριο 2024).

Ειδικότερα, οι απόψεις των **εμπορικών επιχειρήσεων του Νομού Θεσσαλονίκης** συνοψίζονται στα εξής:

- «Βουτιά» καταγράφει ο δείκτης αποτίμησης της εξέλιξης των πωλήσεων για το εξάμηνο που πέρασε (από το +1 τον Σεπτέμβριο 2024 στο -32 σήμερα). Ωστόσο, ενισχύονται σημαντικά οι εκτιμήσεις για τις πωλήσεις το επόμενο δμηνο (από +3 μονάδες τον Σεπτέμβριο 2024 στις +19 μονάδες σήμερα). Επιπλέον, οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη των παραγγελιών το επόμενο εξάμηνο βελτιώνονται αισθητά και περνούν ξανά σε θετικό έδαφος (από το -13 τον Σεπτέμβριο 2024 στο +5 σήμερα).
- Προβλέπουν μικρή ενίσχυση της απασχόλησης στον κλάδο τους για το επόμενο διάστημα, ενώ εμφανίζεται σημαντική τάση για αυξήσεις τιμών κατά το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

5. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Παραμένει σε θετικό έδαφος αλλά με μικρή πτώση ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στον κλάδο των Κατασκευών.

Έτσι, το ισοζύγιο θετικών-αρνητικών εκτιμήσεων του «Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών Κατασκευών» βρίσκεται στις **+6 μονάδες** στο Νομό Θεσσαλονίκης (έναντι +9 μονάδων τον Σεπτέμβριο 2024 και +14 τον Μάρτιο 2024, το υψηλότερο σημείο στην ιστορία των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ).

Ειδικότερα, οι απόψεις των κατασκευαστικών επιχειρήσεων του Νομού Θεσσαλονίκης συνοψίζονται στα εξής:

- Οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη της κατασκευαστικής δραστηριότητας κατά το προηγούμενο εξάμηνο παραμένουν σε υψηλό επίπεδο για 6^ο συνεχόμενο εξάμηνο, στις +26 μονάδες σήμερα (λίγο χαμηλότερα από το υψηλότερο σημείο από την έναρξη των μετρήσεων του «Βαρόμετρου ΕΒΕΘ» που είχε καταγραφεί τον περασμένο Μάρτιο 2024 στις +38 μονάδες).
- Καταγράφεται μικρή πτώση (κοντά, ωστόσο, στο υψηλότερο σημείο στην ιστορία των μετρήσεων του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ) σχετικά με τα τρέχοντα επίπεδα παραγγελιών στον κλάδο των Κατασκευών.
- Εξακολουθεί να καταγράφεται ισχυρή θετική εκτίμηση εξέλιξης της απασχόλησης στον κλάδο για το επόμενο 6μήνο (στο ίδιο επίπεδο με το προηγούμενο εξάμηνο) και σταθερά ανοδική τάση στην εξέλιξη των τιμών σε τοπικό επίπεδο. Περαιτέρω, η έλλειψη εργατικού δυναμικού κυριαρχεί και εκτινάσσεται περαιτέρω ως περιοριστικός παράγοντας για την κατασκευαστική δραστηριότητα των επιχειρήσεων του κλάδου (71% των σχετικών αναφορών έναντι 59% το προηγούμενο εξάμηνο) και ακολουθούν οι χρηματοοικονομικοί περιορισμοί (42% έναντι 45% τον Σεπτέμβριο 2024), ενώ η περιορισμένη ζήτηση αναφέρεται από το 17% των επιχειρήσεων (όσο και το προηγούμενο εξάμηνο).

6. ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΕΒΕΘ – “AD HOC” ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης αξιοποίησης του “**Βαρόμετρου ΕΒΕΘ**”– ως ερευνητικού εργαλείου– και για την πληρέστερη πληροφόρηση του επιχειρηματικού κόσμου του Νομού Θεσσαλονίκης, ενσωματώθηκαν στα ερωτηματολόγια του “**ad-hoc**” **ερωτήσεις**. Τα ερωτήματα τέθηκαν με τέτοιο τρόπο (στο τέλος των τυποποιημένων ερωτηματολογίων που χρησιμοποιεί το “Βαρόμετρο ΕΒΕΘ”), ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια και η εγκυρότητα των αποτελεσμάτων του.

- **Λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος**

Παραμένει σχεδόν σταθερό, σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του 2024, το ποσοστό των νοικοκυριών που χαρακτηρίζουν τους λογαριασμούς του ηλεκτρικού ρεύματος υψηλούς και δηλώνουν ότι δυσκολεύονται στην αποπληρωμή τους (60% έναντι 62% το προηγούμενο εξάμηνο). Παράλληλα, αυξάνεται ελαφρά στο 32% το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι οι λογαριασμοί ρεύματος είναι φυσιολογικοί και δεν αντιμετωπίζουν δυσκολία στην αποπληρωμή τους (από 29% τον Σεπτέμβριο 2024).

- **Λογαριασμοί θέρμανσης**

Κι εδώ παραμένει σταθερό, σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του 2024, το ποσοστό των νοικοκυριών που χαρακτηρίζουν τους λογαριασμούς θέρμανσης υψηλούς και δηλώνουν ότι δυσκολεύονται στην αποπληρωμή τους (58% όσο και το προηγούμενο εξάμηνο). Παράλληλα, φτάνει στο 9% το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι οι λογαριασμοί θέρμανσης είναι δυσβάσταχτοι και δεν είναι σε θέση να τους αποπληρώσουν (έναντι 6% τον Σεπτέμβριο 2024), ενώ το ποσοστό όσων θεωρούν τους λογαριασμούς θέρμανσης φυσιολογικούς και δεν δυσκολεύονται στην αποπληρωμή τους, μειώνεται ελαφρά από το 31% τον Σεπτέμβριο του 2024 στο 29% σήμερα.

- **Fly Over – Μετρό**

Πάνω από 4 στους 10 καταναλωτές στο Νομό Θεσσαλονίκης (39%) δηλώνουν ότι έχουν επηρεαστεί «Πολύ» ή «Αρκετά» αρνητικά από τις εργασίες κατασκευής του υπερυψωμένου Περιφερειακού της Θεσσαλονίκης (Fly Over), χαμηλότερα από το αντίστοιχο ποσοστό που είχε καταγραφεί στην μέτρηση του Σεπτεμβρίου 2024 (45%), ενώ αυξάνεται σημαντικά το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι δεν επηρεάζονται καθόλου από τις εργασίες κατασκευής του Fly Over (48% έναντι 39% το περασμένο εξάμηνο), ένδειξη προσαρμογής του πληθυσμού στις συνθήκες που δημιούργησε η έναρξη των εργασιών στον Περιφερειακό άξονα της Θεσσαλονίκης.

Περίπου 1 στους 3 κατοίκους του Νομού Θεσσαλονίκης (32%) δηλώνουν ότι χρησιμοποιούν το Μετρό της πόλης είτε καθημερινά (7%), είτε μερικές φορές την εβδομάδα (12%), είτε μερικές φορές τον μήνα (13%). Μάλιστα, και με δεδομένο ότι η γραμμή του Μετρό αφορά αποκλειστικά, προς το παρόν, το Δήμο Θεσσαλονίκης, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η αποτύπωση των κατοίκων του: το ποσοστό των κατοίκων του Δήμου Θεσσαλονίκης που χρησιμοποιούν το Μετρό τουλάχιστον μερικές φορές τον μήνα φθάνει αθροιστικά στο 48% (14% καθημερινά, 20% μερικές φορές την εβδομάδα και 14% μερικές φορές τον μήνα), ενώ

το ποσοστό των νέων ηλικία 16 – 29 ετών που δηλώνουν ότι χρησιμοποιούν το Μετρό Θεσσαλονίκης είτε καθημερινά είτε μερικές φορές την εβδομάδα φθάνει αθροιστικά στο 63%!

Μεταξύ όσων χρησιμοποιούν το Μετρό, οι λόγοι αναψυχής και χαλάρωσης (βόλτα, έξοδος διασκέδασης κτλ) αναφέρονται ως οι κύριοι λόγοι για τη χρήση του μέσου (48%) και ακολουθούν η μετακίνηση από και προς την εργασία (18%), η επίσκεψη σε μαγαζιά και στην αγορά (16%), διάφοροι επαγγελματικοί λόγοι (8%) και διάφοροι άλλοι λόγοι (8%). Περαιτέρω, 2 στους 3 χρήστες του Μετρό Θεσσαλονίκης δηλώνουν «Πολύ» (32%) ή «Αρκετά» (33%) ικανοποιημένοι από τη μέχρι σήμερα λειτουργία του μέσου, έναντι μόλις 9% που δηλώνουν «Λίγο» (7%) ή «Καθόλου» (2%) ικανοποιημένοι. Για περίπου 2 στους 3 κατοίκους στο Νομό Θεσσαλονίκης (63%) η λειτουργία του Μετρό της πόλης δεν άλλαξε τις μετακινήσεις τους, γιατί το Μετρό δεν εξυπηρετεί την περιοχή τους, ωστόσο το 16% αναφέρουν ότι χρησιμοποιούν πλέον λιγότερο το αυτοκίνητό τους για τις μετακινήσεις εντός της πόλης, ενώ αντίστοιχο ποσοστό (16%) χρησιμοποιεί λιγότερο τα αστικά λεωφορεία για τις μετακινήσεις εντός της πόλης. Το 10% αναφέρει ότι πλέον μετακινείται πιο συχνά από και προς το κέντρο της πόλης, το 9% επισκέπτεται πιο συχνά την αγορά του κέντρου της Θεσσαλονίκης για ψώνια και το 5% επισκέπτονται συχνότερα τις περιφερειακές αγορές της Θεσσαλονίκης για ψώνια.

7. ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΕΒΕΘ – “AD HOC” ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης αξιοποίησης του “**Βαρόμετρου ΕΒΕΘ**”– ως ερευνητικού εργαλείου– και για την πληρέστερη πληροφόρηση του επιχειρηματικού κόσμου του Νομού Θεσσαλονίκης, ενσωματώθηκαν στα ερωτηματολόγια του “**ad-hoc**” **ερωτήσεις**. Τα ερωτήματα τέθηκαν με τέτοιο τρόπο (στο τέλος των τυποποιημένων ερωτηματολογίων που χρησιμοποιεί το “Βαρόμετρο ΕΒΕΘ”), ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια και η εγκυρότητα των αποτελεσμάτων του.

- **Ελλείψεις πρώτων υλών**

Συνολικά σχεδόν 1 στις 4 επιχειρήσεις (23%) στο Νομό Θεσσαλονίκης διαπιστώνουν προβλήματα ελλείψεων πρώτων υλών ή προϊόντων στην αγορά (περίπου όσο και τον Σεπτέμβριο 2024), είτε σε μικρό βαθμό (16%) είτε σε μεγάλο βαθμό (7%).

- **Σημαντικότερα Προβλήματα**

Το υψηλό κόστος φορολογίας ενισχύεται περαιτέρω και παραμένει στην πρώτη θέση των αναφορών για τα δύο σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στον Νομό Θεσσαλονίκης (44% έναντι 41% τον Σεπτέμβριο 2024). Το υψηλό κόστος ενέργειας και καυσίμων παραμένει στη 2^η θέση (29% έναντι 27% τον Σεπτέμβριο 2024), ενώ στην 3^η θέση βρίσκεται το κόστος πρώτων υλών/προϊόντων (23% έναντι 22% τον Σεπτέμβριο 2024). Σταθερά στην 4^η θέση των αναφορών παραμένει η γραφειοκρατία και οι διαδικασίες συναλλαγής με το Δημόσιο (17% έναντι 16% τον Σεπτέμβριο 2024). Σχεδόν σταθερές είναι οι αναφορές στην περιορισμένη ζήτηση (15% όσο και τον Σεπτέμβριο 2024) και στην ρευστότητα (14% έναντι 12% τον περασμένο Σεπτέμβριο). Επισημαίνεται, ότι το υψηλό εργατικό κόστος (μισθολογικό και μη μισθολογικό) αναφέρεται σήμερα αθροιστικά από το 22% των επιχειρήσεων, έναντι αθροιστικού ποσοστού 20%, τον Σεπτέμβριο 2024, 19% τον Μάρτιο 2024, 13% τον Σεπτέμβριο 2023 και 12% τον Μάρτιο 2023. Ανά τομέα δραστηριότητας, οι επιχειρήσεις στον τομέα του Εμπορίου αναφέρουν σε αυξημένα ποσοστά το υψηλό κόστος φορολογίας (50% έναντι 44% στο σύνολο των επιχειρήσεων) και την περιορισμένη ζήτηση (21% έναντι 15% στο σύνολο των επιχειρήσεων), οι επιχειρήσεις στον τομέα των Υπηρεσιών δίνουν έμφαση στα προβλήματα γραφειοκρατίας και διαδικασιών συναλλαγής με το Δημόσιο (28% έναντι 17% στο σύνολο), οι επιχειρήσεις στον τομέα των Κατασκευών αναφέρουν εντονότερα το υψηλό κόστος πρώτων υλών (34% έναντι 23% στο σύνολο) και τα προβλήματα γραφειοκρατίας και διαδικασιών συναλλαγής με το Δημόσιο (24% έναντι 17% στο σύνολο), ενώ οι επιχειρήσεις στο τομέα της Μεταποίησης/Βιομηχανίας αναφέρουν κυρίως το υψηλό κόστος ενέργειας/καυσίμων (41% έναντι 29% στο σύνολο) και το υψηλό κόστος πρώτων υλών/προϊόντων (31% έναντι 23% στο σύνολο).

- **Μετρό - Flyover**

Περίπου 1 στις 3 επιχειρήσεις (34%) στον Νομό Θεσσαλονίκης θεωρούν ότι η μέχρι σήμερα λειτουργία του Μετρό Θεσσαλονίκης ενίσχυσε την αγορά του Κέντρου της πόλης αλλά αποδυνάμωσε τις περιφερειακές αγορές, ενώ το ίδιο ποσοστό θεωρούν ότι δεν έφερε κάποια αξιόλογη μεταβολή στις αγορές και το 12% θεωρούν ότι η λειτουργία του Μετρό

ενίσχυσε τόσο την αγορά του κέντρου της πόλης όσο και τις περιφερειακές αγορές. 1 στις 2 επιχειρήσεις (47%), αναφέρουν ότι έχουν βιώσει δυσκολίες ή αρνητικές επιπτώσεις από τις μέχρι σήμερα εργασίες κατασκευής του Flyover στον Περιφερειακό αυτοκινητόδρομο της Θεσσαλονίκης, με το μεγαλύτερο ποσοστό (58%) να καταγράφεται μεταξύ των επιχειρήσεων στον τομέα των Κατασκευών. Πρέπει, ωστόσο, να επισημανθεί ότι ένα σημαντικό μέρος των επιχειρήσεων του Νομού Θεσσαλονίκης έχουν προσαρμοστεί στις συνθήκες κυκλοφορίας στον Περιφερειακό που διαμορφωθήκαν από τις εργασίες κατασκευής του Fly Over, καθώς το ποσοστό όσων δηλώνουν ότι έχουν βιώσει δυσκολίες ή αρνητικές επιπτώσεις έχει μειωθεί εντυπωσιακά κατά 26 ποσοστιαίες μονάδες.

- **Επενδύσεις – Επενδυτικά Προγράμματα**

Περίπου 3 στις 10 επιχειρήσεις (29%) στον Νομό Θεσσαλονίκης έχουν συμμετάσχει σε επιχορηγούμενα επενδυτικά προγράμματα κατά την τελευταία 5ετία. Το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται μεταξύ των επιχειρήσεων στον τομέα της Βιομηχανίας (37%) και το χαμηλότερο στον τομέα του Εμπορίου (19%). Σημαντικά υψηλότερα ποσοστά σε σχέση με τον μέσο όρο καταγράφονται μεταξύ των επιχειρήσεων με ετήσιο τζίρο άνω του 1 εκατομμυρίου ευρώ και περισσότερους από 10 εργαζόμενους, ενώ σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά σε σχέση με τον μέσο όρο καταγράφονται μεταξύ των επιχειρήσεων με ετήσιο τζίρο κάτω από 300.000 ευρώ και μέχρι 10 εργαζόμενους.

Μεταξύ όσων έχουν συμμετάσχει σε επιχορηγούμενα επενδυτικά προγράμματα, μόλις το 15% δηλώνουν πολύ ικανοποιημένοι από την συμμετοχή τους σε αυτά, το 49% δηλώνουν αρκετά ικανοποιημένοι, το 21% δηλώνουν μέτρια ικανοποίηση ενώ το 13% αθροιστικά δηλώνουν λίγο (8%) ή καθόλου (5%) ικανοποιημένοι. Σε γενικές γραμμές 2 στις 3 επιχειρήσεις (67%) θεωρούν ότι τα επιχορηγούμενα επενδυτικά προγράμματα είναι πολύ (34%) ή αρκετά (33%) σημαντικά εργαλεία για την επιχειρηματικότητα. Τέλος, στο δίλλημα επενδυτικά επιχορηγούμενα αναπτυξιακά προγράμματα ή έμμεσα φορολογικά κόντρα, το 29% των επιχειρήσεων του Νόμου Θεσσαλονίκης επιλέγουν τα επιχορηγούμενα επενδυτικά αναπτυξιακά προγράμματα και το 63% επιλέγουν τα έμμεσα φορολογικά κίνητρα .

Θεσσαλονίκη, 10 Απριλίου 2025

ΠΑΛΜΟΣ ΑΝΑΛΥΣΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΕΒΕΘ – ΜΑΡΤΙΟΣ/ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020 και ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

Οι πρωτογενείς έρευνες σε καταναλωτές και επιχειρήσεις στο Νομό Θεσσαλονίκης, στις οποίες βασίζονται οι δείκτες του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ του Μαρτίου 2020, **διεξήχθησαν εν μέσω της κρίσης από την επιδημία του κορωνοϊού**. Συγκεκριμένα, η έρευνα σε καταναλωτές διεξήχθη μεταξύ 23 Μαρτίου και 1 Απριλίου 2020, ενώ η έρευνα σε επιχειρήσεις διεξήχθη μεταξύ 23 Μαρτίου και 7 Απριλίου 2020. Κατά την χρονική αυτή περίοδο είχαν ενεργοποιηθεί και επιβληθεί όλα τα περιοριστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της επιδημίας του κορωνοϊού, τόσο σε σχέση με την αναστολή λειτουργίας επιχειρήσεων και δημόσιων οργανισμών/φορέων, όσο και σε σχέση με τον περιορισμό των μετακινήσεων των πολιτών. **Συνεπώς, οι δείκτες του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ για τον Μάρτιο 2020 αποτυπώνουν πλήρως το καταναλωτικό και επιχειρηματικό κλίμα εν μέσω της κορύφωσης της κρίσης λόγω της επιδημίας και του lockdown που είχε επιβληθεί στην οικονομική και κοινωνική ζωή του τόπου**. Παράλληλα, οι αντίστοιχες πρωτογενείς έρευνες σε καταναλωτές και επιχειρήσεις στο Νομό Θεσσαλονίκης στις οποίες βασίζονται οι δείκτες του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ για τον Σεπτέμβριο 2020, διεξήχθησαν εν μέσω της εξέλιξης του δεύτερου κύματος της πανδημίας του κορωνοϊού στη χώρα, στο χρονικό διάστημα δηλαδή μεταξύ 22 και 30 Σεπτεμβρίου 2020. Τέλος, οι πρωτογενείς έρευνες σε καταναλωτές και επιχειρήσεις στις οποίες βασίζονται οι δείκτες του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ για τον Μάρτιο 2021, διεξήχθησαν εν μέσω της εξέλιξης του τρίτου κύματος της πανδημίας του κορωνοϊού στην Ελλάδα, **το χρονικό διάστημα 22 – 31 Μαρτίου 2021 για τους καταναλωτές και το χρονικό διάστημα 30 Μαρτίου – 8 Απριλίου 2021 για τις επιχειρήσεις**, χρονικό διάστημα κατά το οποίο εξακολουθούσαν να ισχύουν οι περιορισμοί στην μετακίνηση των πολιτών, η αναστολή λειτουργίας του λιανεμπορίου και οι υποχρεωτική εφαρμογή εναλλακτικών μορφών εργασίας, όπως η τηλεργασία σε μεγάλο μέρος του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. **Συνεπώς, οι δείκτες του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ εξακολούθησαν να αντικατοπτρίζουν τις σοβαρές συνέπειες από την συνεχιζόμενη οικονομική κρίση που δημιουργήσε η πανδημία του κορωνοϊού στην Ελλάδα αλλά και παγκοσμίως**.

Οι Εθνικοί δείκτες, καταγράφονται από τις έρευνες οικονομικής συγκυρίας που διεξάγει το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE) και οι οποίες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN), τα δε αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Με βάση την ανακοίνωση του IOBE για τους Εθνικούς δείκτες για τον Μάρτιο 2020, **«επισημαίνεται ότι ένα μέρος της πρωτογενούς έρευνας πραγματοποιήθηκε πριν την επιβολή των μέτρων παύσης της δραστηριότητας σε συγκεκριμένους κλάδους και ένα μεγαλύτερο τμήμα αυτής πριν την εφαρμογή μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας των πολιτών**. Συνεπώς, η πορεία του δείκτη δεν ενσωματώνει απόλυτα το εύρος των εξελίξεων που έλαβαν χώρα τον Μάρτιο. Με αυτό το δεδομένο, είναι πιθανή μια περαιτέρω, ενδεχομένως ισχυρότερη, επιδείνωση των προσδοκιών και συνολικά του κλίματος στους προσεχείς μήνες».

Με βάση τα παραπάνω, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι η χρονική διαφορά, έστω των λίγων ημερών, μεταξύ της πρωτογενούς έρευνας που τροφοδοτεί τους Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς δείκτες και της αντίστοιχης του Βαρόμετρου ΕΒΕΘ που τροφοδοτεί τους δείκτες σε επίπεδο Νομού Θεσσαλονίκης, **τους καθιστά μη συγκρίσιμους μεταξύ τους για τον Μάρτιο 2020, καθώς μεσολάβησαν οι εξελίξεις της κρίσης του κορωνοϊού, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε μια σειρά από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.**